

Eri tapoja viljellä yhdessä

29.1.2026 Mari Korhonen

Ryytimaa - Resurssiviisas yhteisöviljely
paikallisyhteisöjen turvana - hanke

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**MAASEUDUN
SIVISTYSLIITTO**

Hyödyt ja sato - miksi viljellä yhdessä?

Miksi viljellä yhdessä?

Paikallinen omavaraisuus ja ruokaturva

Maaseudun asukkailla on merkittävä rooli paikallisen ruokaturvan toimijoina.

Hyötyviljely on tarpeellinen kansalaistaito.

Yhteisen asian äärelle kokoontuminen vahvistaa myös yhteisön sosiaalista pääomaa ja myös kriisinkestävyyttä.

Lähteet: Keskustelut yhteisöpuutarhojen kanssa
Yhteisöviljelykerho-opas / Taina Laaksoharju

Miksi viljellä yhdessä?

Paikallinen omavaraisuus ja ruokaturva

Antaa mahdollisuuden kasvattaa omaa ruokaa lähellä kotia.

Vähentää riippuvuutta kaukana sijaitsevista ruokaketjuista.

Tukee kylän huoltovarmuutta poikkeustilanteissa.

Lähteet: Keskustelut yhteisöpuutarhojen kanssa
Yhteisöviljelykerho-opas / Taina Laaksoharju

Miksi viljellä yhdessä?

Yhteisön vahvistaminen

Yhdistää eri-ikäisiä ja -taustaisia yhteisen tekemisen äärelle.

Lisää sosiaalista pääomaa ja yhteishenkeä, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Tarjoaa matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia.

Opettaa keskustelemaan ja ratkaisemaan ongelmia yhdessä.

Voidaan rakentaa yhteisölle tukiverkostoa.

Yhteisöviljelmä on paikka, jossa

- puutarhahenkiset voivat kokoontua.
- voikaan jakaa tietoa ja esim. reseptejä.

Lähteet: Keskustelut yhteisöpuutarhojen kanssa
Yhteisöviljelykerho-opas / Taina Laaksoharju

Miksi viljellä yhdessä?

Käytännön taitojen oppiminen ja henkilökohtainen hyvinvointi

Mahdollisuus oppia viljelyä, kompostointia, säilöntää ja muita hyödyllisiä taitoja.

Taitojen siirtyminen sukupolvelta toiselle.

Konkreettinen tapa oppia luonnosta ja ravinnosta.

Puutarhanhoito on hyötyliikuntaa ulkona.

Vaikuttaa positiivisesti mielialaan.

Opitaan asettamaan tavoitteita ja saavuttamaan niitä.

Lähteet: Keskustelut yhteisöpuutarhojen kanssa
Yhteisöviljelykerho-opas / Taina Laaksoharju

Miksi viljellä yhdessä?

Ympäristön elävöittäminen

- Hyötykäyttöön voidaan ottaa joutomaita tai hylättyjä tontteja.
- Lisää kylän viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta uusille asukkaille.
- Mahdollisuus yhdistää viljely kulttuuriin, tapahtumiin ja matkailuun.
- Lisää merkityksellisyyttä.
- Se mitä teen, on tärkeää.

Lähteet: Keskustelut yhteisöpuutarhojen kanssa
Yhteisöviljelykerho-opas / Taina Laaksoharju

Miksi viljellä yhdessä?

Ekologisuus ja kestävyys

Edistää luonnon monimuotoisuutta ja kestäväää elämäntapaa.

Vähentää ruokahävikkiä ja kuljetuspäästöjä.

Tukee kiertotaloutta esimerkiksi kompostoinnin kautta.

Edistävät tietoisuutta puutarhanhoidosta, ympäristönsuojelusta ja terveellisistä ruokailutottumuksista.

Lähteet: Keskustelut yhteisöpuutarhojen kanssa
Yhteisöviljelykerho-opas / Taina Laaksoharju

Miksi viljellä yhdessä?

Paikallinen identiteetti ja ylpeys

Yhteinen puutarha voi olla alueen ylpeydenaihe ja symboli.

Mahdollisuus brändätä alue omavaraiseksi ja vihreäksi yhteisöksi.

Vahvistaa tunnetta siitä, että “me pidämme huolta toisistamme ja ympäristöstämme”.

Lähteet: Keskustelut yhteisöpuutarhojen kanssa
Yhteisöviljelykerho-opas / Taina Laaksoharju

***Eri tapoja
viljellä yhdessä***

**Ohjattu
yhteisö-
viljely**

**Yksilö-viljely
yhdessä
muiden kanssa**

**Kollektiivinen
yhteisöviljely**

“Kun olet nähnyt yhden
yhteisöviljelmän,
olet nähnyt yhden
yhteisöviljelmän”

Yksilöviljely muiden kanssa

- Jokainen osallistuja viljelee omaa penkkiään tai aluettaan, mutta yhteinen ympäristö ja säännöt luovat yhteisöllisyyttä.
 - Myös mahd. yhteisiä työkaluja / vesipiste / oleskelualue tms.
 - Toimintaa tai aluetta ylläpitää usein esim. kunta, taloyhtiö, joku yhdistys tms.
 - Yleinen vuosimaksu / palsta tai laatikko + siemenet, taimet ym omakustanteisesti
-
- Perinteiset viljelypalstat
 - Omat viljelylaatikot yhteisellä alueella
 - Taloyhtiöiden kasvatuslaatikot
 - Sekamallit: osa penkeistä omia, osa yhteisiä

Ohjattu yhteisöviljely

- Ohjatuissa malleissa toiminnalla on selkeä järjestäjä ja vetäjä: yhdistys, kunta, tila tai ohjaaja.
- Toiminta on tavoitteellista ja perustuu suunnitteluun, ohjaukseen ja sovittuihin käytäntöihin.

- Sosiaalinen ja terapeuttinen yhteisöviljely
- Koulu- ja oppilaitospuutarhat
- Kuntouttava tai työpajapuutarhatoiminta
- Nuorten kesäpuutarhat ja ohjatut kaupunkiviljelyprojektit
- Ruoka-aputoimintaan kytketyt koordinoitut puutarhat

Kollektiivinen yhteisöviljely

- Ryhmä löytää toisensa ja järjestäytyy itse
- Säännöt, vastuut, sadonjako ym päätetään yhdessä
- Rahoitus "omasta pussista" tai avustuksista tai esim. satokausimaksu/osallistuja

- Osuuskuntatilat ja yhteisomisteinen maatalous
- Kumppanuusmaatalous (CSA), kun toiminta on kollektiivista
- Jaettu yhteisöpuutarha (ei omia penkkejä)
- Ruokametsät ja metsäpuutarhat
- Kollektiivisesti toteutetut pop-up-viljelyt

Millainen toiminta sopii minulle?

Kategoria	Kenelle sopii	Keskeiset piirteet
Ohjatut	Ryhmätoiminta, erityistavoitteet	Ohjaus, nimetyt vastuut, tavoitteellinen toiminta
Yksilövetoiset	Omaa penkkiä haluavat	Oma penkki/laatikko + yhteinen alue
Kollektiiviset	Yhdessä tekemisestä kiinnostuneet	Jaettu sato, työ ja päätöksenteko

Eri viljelymallien vertailua (ei kaikenkattava!)

Malli	Edut	Haasteet
Viljelypalstat	Helppo aloittaa, edullinen, oma tila	Laatu ja hoito vaihtelevat, rajallinen koko
Yhteisöpuutarhat	Yhteisöllisyys, jaettu työ ja vastuu	Vaatii koordinoitua ja pelisääntöjä
Kumppanuus- maatalous	Säännöllinen sato, riskin jakaminen	Sitoutuminen kauteen ja ennakkomaksuun
Kaupunkiviljely	Hyödyntää kaupunkitilaa	Tilapäisyys ja lupa-asiat
Ruokametsät	Vähän ylläpitoa, monivuotinen	Hidas perustaminen ja tuottavuus
Viljelylaatikkoviljely	Vahva yhteisöllisyys	Ei omaa penkkiä, aikataulutustarve
Terapeuttinen	Hyvinvointi ja sosiaalinen tuki	Ohjausresurssien tarve
Pop-up viljely	Nopea toteutus	Tilapäisyys ja jatkuvuusongelmat
Osuuskunnat	Jaettu omistus ja kustannukset	Hallinnollinen työ
Ruoka-apu	Sosiaalinen hyöty	Riippuvuus vapaaehtoisista

Kuinka löydän / perustan viljely- yhteisön..?

- Kartoita/innosta asiasta kiinnostuneita
- Julkaise viesti (omalla some-tililläsi tai vaikka paikkakunnan ryhmässä, paperisena ilmoitustaululla tms.), kutsu kiinnostuneet tapaamiseen /kahville juttelemaan asiasta lisää.

TAI

- Selvitä onko alueellasi jo toimivaa viljelmää johon voisit mennä mukaan.

TAI

- Innosta/ehdota paikalliselle toimijalle yhteisöviljelytoiminnan aloitusta.

Moi Naapurit!

*Haluaisin viljellä taloyhtiön pihalla
salaattia ja muuta pientä syötävää.*

Kiinnostaisiko viljely sinuakin?

Tule juttelemaan aiheesta

asukastuvalla

ti 11.2. klo 17-18

**Kuinka löydän /
perustan viljely-
yhteisön..?**

- Kartoita/innosta asiasta kiinnostuneita
- Julkaise viesti (omalla some-tililläsi tai vaikka paikkakunnan ryhmässä, paperisena ilmoitustaululla tms.), kutsu kiinnostuneet tapaamiseen /kahville juttelemaan asiasta lisää.

TAI

- Selvitä onko alueellasi jo toimivaa viljelmää johon voisit mennä mukaan.

TAI

- Innosta/ehdota paikalliselle toimijalle yhteisöviljelytoiminnan aloitusta.

Moi Naapurit!

*Haluaisin viljellä taloyhtiön pihalla
salaattia ja muuta pientä syötävää.*

Kiinnostaisiko viljely sinuakin?

Tule juttelemaan aiheesta

asukastuvalla

ti 11.2. klo 17-18

Ryytimaa -hanke verkkosivu

www.msl.fi/ryytimaa

Perustiedot

Ajankohtaiset asiat

Uutiskirjeet (tilaa omasi!)

Tulevat tapahtumat

MSL verkko-opisto

www.moodle.msl.fi

Webinaaritallenteet

Eitysmateriaalit

Muut opastusmateriaalit

Youtube Soittolista: Ryytimaa

Some @mslymparisto

